

Karta kompetencji dydaktycznych

w ramach Projektu „Nauczyciel obróbki mięsa w szkole XXI wieku”
DIAGNOZA „OUT”

Imię i Nazwisko: **Nauczycielka 39**
Grupa: **III**
Data diagnozy: **15-16 grudnia 2011**
Wynik testu z zakresu dydaktyki: **20 pkt.**

I. Wiedza z zakresu dydaktyki w poszczególnych obszarach

OBSZAR	niedostatecznie (ndst)	dostatecznie (dst)	dobrze (db)	bardzo dobrze (bdb)
Podstawy dydaktyki	☐	☒	☐	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☐	☐	☒	☐
Motywacja do nauki	☒	☐	☐	☐
Ocenianie uczniów	☒	☐	☐	☐
Ewaluacja, autoewaluacja	☐	☒	☐	☐

KOMENTARZ:

Mocną stroną wiedzy dydaktycznej uczestniczki projektu jest znajomość teorii dotyczącej aktywnego nauczania i uczenia się (rola nauczyciela, rodzaje metod aktywizujących, charakterystyka poszczególnych metod, typy uczących się, rodzaje ćwiczeń na lepszą koncentrację, style uczenia się). Dostatecznie należy ocenić wiedzę dotyczącą podstaw dydaktyki (rodzaje celów kształcenia, elementy programu nauczania, treści kształcenia, ogniwa procesu kształcenia, zasady kształcenia, metody kształcenia, ukryty program szkoły) oraz ewaluacji w szkole (etapy ewaluacji, czym jest autoewaluacja nauczyciela, formy autoewaluacji). Wiedza z zakresu motywacji do nauki (zasady skutecznej motywacji, rodzaje motywacji, czym jest klasa zorientowana na naukę) oraz oceniania uczniów (rodzaje oceniania szkolnego, techniki samooceny) nie została przez uczestniczkę projektu opanowana.

II. Umiejętności

ZAKRES	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☐	☐	☒	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☒	☐	☐	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☐	☒	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☒	☐	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☐	☒
podaje przykłady	☐	☒	☐	☐
zadaje pytania, naprowadza	☐	☐	☒	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☒	☐	☐	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☐	☐	☒	☐
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☐	☐	☒
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☐	☐	☒	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☐	☒	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☒	☐	☐	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☒	☐	☐	☐
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Analizowana lekcja posiadała swoje mocne i słabe strony. Do tych najmocniejszych zaliczyć z całą pewnością należy komunikowanie się nauczycielki z uczniami zarówno poprzez język werbalny jak i niewerbalny a także zbudowanie oraz przestrzeganie przejrzystej struktury zajęć. Nauczycielka posługiwała się językiem fachowym ale zrozumiałym dla uczniów, poprawnie intonowała i emitowała dźwięki, na ogół po imieniu zwracając się do swych słuchaczy (zanotowano dwa wyjątki: „Pokazać jak wyglądają potrawy...” oraz „Justyna przypomni nam co było dzisiaj na lekcji...”). Nauczycielka podczas trwania lekcji przez cały czas wspomagała uczniów swoją obecnością, pytała, instruowała. Lekcja posiadała wyraźnie wyodrębniony wstęp, wprowadzenie, rozwinięcie i zakończenie, którego tym razem nie zabrakło (Uczniowie proszeni są o podsumowanie zajęć.)

Wysoko należy również ocenić takie umiejętności nauczycielki zaobserwowane na lekcji jak: przedstawienie celu i wartości lekcji, ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, zadawanie pytań i naprowadzanie na właściwą odpowiedź i działanie, nawiązywanie do wiedzy uczniów, utrzymywanie czujności uczniów na zajęciach oraz tworzenie dobrej atmosfery na lekcji. Uczestniczka projektu na początku lekcji zaznajamia uczniów z tematem zajęć („Mięsa smażone saute”), zapominając jednak o jasnym wskazaniu wartości podejmowanego zagadnienia (np. wartość kaloryczna tego rodzaju potraw). Nauczycielka wprowadza w temat lecz forma w jaki to robi (dyktowanie notatki do zeszytu) mogłaby być znacznie krótsza i ciekawsza (kserokopie z podstawowymi danymi lub praca nad ciekawie zredagowanym tekstem, szkielet rybi, drzewo decyzyjne, itp.). Uczestniczka zadaje pytania („Co dalej robimy?”, „Kasia jak wygląda obróbka ciepła?”, „Kiedy solimy?”), które najczęściej dotyczą bieżących czynności, już posiadanej wiedzy, utrzymują czujność uczniów, najczęściej są formą „odpytywania” („Jaka powinna być średnia grubość?”). Atmosfera na lekcji jest dobra – uczniowie skupieni na wykonywaniu zadania lecz nieco stremowani, nie zadający pytań nauczycielce, nieco apatyczni.

Nauczycielka starała się również czasem wywołać motywację do nauki („Tak, bardzo dobrze.”), podawać przykłady (dodatków, form podania, rodzajów mięs), uczyć samodzielnego myślenia („Gdybyśmy mieli z kością to co wtedy?”).

Podczas prowadzenia tej lekcji zabrakło odwołania się do wiedzy potocznej uczniów, do ich doświadczeń, emocji, korzystania z pomocy dydaktycznych, pytania o zrozumienie i wątpliwości, zachęty do samodzielnego zdobywania wiedzy, wykorzystania aktywnych metod nauczania oraz konsekwentnej organizacji pracy w grupach.

Mocne strony umiejętności dydaktycznych, obserwowanych podczas prezentacji dydaktycznej to język werbalny i mowa ciała nauczycielki oraz komentarz bieżących czynności. Najslabiej ocenione kategorie to odwoływanie się do doświadczeń uczu słuchaczy, zachęta do zadawania pytań, organizacja wystąpienia, budowanie sytuacji problemowej oraz zachęta do zdobywania wiedzy.

III. Porównanie poziomu wiedzy z zakresu dydaktyki

ZAKRES	POZIOM WIEDZY							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	ndst	dst	db	bdb	ndst	dst	db	bdb
Podstawy dydaktyki	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Motywacja do nauki	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Ocenianie uczniów	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Ewaluacja, autoewaluacja	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

KOMENTARZ:

Analiza porównawcza wyników testów wiedzy pedagogicznej nauczycielki wskazuje na ogólny przyrost wiedzy w tym zakresie (z 8 na 20 punktów).

Największy postęp odnotowano w kategorii aktywne nauczanie i uczenie się (rola nauczyciela w tych metodach, rodzaje i charakterystyka poszczególnych metod, strategie uczenia się, ćwiczenia na lepszą koncentrację, typy uczących się, style uczenia się).

Jednostopniowy przyrost nastąpił w zakresie podstaw dydaktyki (cele, treści, ogniwa kształcenia, charakterystyka zasad i metod kształcenia, ukryty program szkoły) a także ewaluacji procesu dydaktycznego i autoewaluacji nauczyciela. Kategoria, której poziom nie uległ zmianie to ocenianie uczniów (rodzaje oceniania, charakterystyka poszczególnych typów oceniania, korzyści oceniania kształtującego i sumującego, korzyści i charakterystyka rodzajów oceny koleżeńskiej).

Poziom wiedzy nauczycielki dotyczący motywacji do nauki (zasady skutecznej motywacji, klasa zorientowana na naukę, motywowanie słabych uczniów, rodzaje i charakterystyka motywacji) uległ obniżeniu.

W celu dalszego doskonalenia zawodowego należy systematycznie uzupełniać wiedzę z zakresu dydaktyki, w szczególności te dotyczącą motywowania uczniów do nauki, sposobów oceniania szkolnego, podstaw dydaktyki a także procesu ewaluacji systemu dydaktycznego i autoewaluacji nauczyciela.

IV. Porównanie poziomu umiejętności

OBSZAR	POZIOM UMIEJĘTNOŚCI							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
podaje przykłady	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
zadaje pytania, naprowadza	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Porównanie ocen lekcji nagranych przed pierwszym spotkaniem diagnozującym i przed spotkaniem diagnozującym końcowym pozwala stwierdzić, iż wzrost ogólny poziom umiejętności dydaktycznych uczestniczki projektu.

Największy przyrost umiejętności zauważono w takich kategoriach jak: ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, zadawanie pytań i naprowadzanie, nawiązanie do wiedzy uczniów, do już opanowanego materiału, przestrzeganie struktury zajęć. Nauczycielka podczas drugiej analizowanej lekcji wprowadziła uczniów w teorię dotyczącą przygotowania potraw smażonych saute, zdawała zdecydowanie więcej pytań („Kasia jak wygląda obróbka cieplna?”, „Jak będziemy ubijać?”, „Kiedy solimy?”), które naprowadzały uczniów na konkretne działania lub najczęściej dotyczyły wiedzy, jaką uczniowie nabyli podczas realizacji innych tematów. Tym razem nie zabrakło także jasno zarysowanego podziału lekcji na część wstępną, rozwinięcie i zakończenie, podsumowanie zajęć.

Wyższy poziom umiejętności odnotowano również w następujących zakresach: wywołanie motywacji do nauki, skuteczne komunikowanie się, pozytywna mowa ciała. Uczestniczka projektu starała się częściej niż podczas lekcji pierwszej chwalić działania uczniów („Tak, bardzo dobrze.”), wzmacniając ich pozytywne zachowania. Język werbalny niewerbalny nauczycielki był również bardziej czytelny, pozytywny dla słuchaczy – więcej komentarzy, uwaga skierowana na pracujących uczniów.

Do zakresów umiejętności, których poziom pozostał ten sam należą: przedstawianie celu i wartości lekcji, odwoływanie się do wiedzy potocznej uczniów, ich doświadczeń, planów, emocji, podawanie przykładów, utrzymywanie czujności uczniów, uczenie samodzielnego działania i myślenia, wykorzystanie aktywnych metod nauczania, konsekwentne organizowanie pracy w grupach oraz budowanie dobrej atmosfery na lekcji. Poziom trzech spośród wszystkich wyłonionych kategorii umiejętności dydaktycznych uległ obniżeniu. Są to: korzystanie z pomocy dydaktycznych, pytanie o zrozumienie i wątpliwości a także zachęta do samodzielnego zdobywania wiedzy. Nauczycielka tym razem nie wykorzystwała żadnej pomocy dydaktycznej, nie zapytała o to czy ktokolwiek ma pytania związane z realizacją zadań, nie zachęciła również do samodzielnego poszukiwania wiedzy lub kształtowania swoich umiejętności poza godzinami lekcyjnymi.

Prezentacja dydaktyczna nauczycielki, zaprezentowana podczas diagnozy out niestety nie różni się zasadniczo od tej nagranej podczas diagnozy In. Zdecydowana większość analizowanych kategorii pozostała na takim samym poziomie, a są to: przedstawienie celu i wartości, język werbalny, mowa ciała, zachęta do zadawania pytań, organizacja wystąpienia, zadawanie pytań, budowanie sytuacji problemowej. Przyrost umiejętności zaobserwowano w trzech kategoriach: ukierunkowanie na nowy materiał, nawiązanie do posiadanej wiedzy oraz komentarz bieżących czynności.

V. Podsumowanie

Podsumowując porównanie zarejestrowanych nagrań lekcji, analizy prezentacji dydaktycznych, zachowań uczestniczki projektu podczas dwudniowych spotkań diagnozujących oraz testów wiedzy należy stwierdzić ogólny wzrost poziomu jej kompetencji dydaktycznych.

W obszarze wiedzy największy przyrost odnotowano w kategorii aktywne nauczanie i uczenie się, nieco mniejszy w zakresie podstaw dydaktyki oraz ewaluacji systemu dydaktycznego i autoewaluacji nauczyciela. Wiedza dotycząca oceniania szkolnego pozostała na tym samym poziomie jak podczas diagnozy początkowej natomiast stan wiedzy nauczycielki dotyczący motywowania uczniów do nauki uległ pogorszeniu.

Obszarami wiedzy o najwyższym deficycie a zarazem obszarami wymagającym największych nakładów pracy ze strony uczestniczki projektu są: teoria motywacji do nauki a także proces oceniania szkolnego.

Analiza nagranych lekcji i prezentacji dydaktycznych pozwala stwierdzić, iż największy wzrost dokonał się w zakresie ukierunkowania uczniów na nowy materiał, zadawania pytań i naprowadzania, nawiązania do wiedzy uczniów, do już opanowanego materiału, przestrzegania struktury zajęć.

Wzrost umiejętności odnotowano również wśród takich kategorii jak: wywołanie motywacji do nauki, skuteczne komunikowanie się, pozytywna mowa ciała.

Kategorie, w których nie zaobserwowano wzrostu to: przedstawianie celu i wartości lekcji, odwoływanie się do wiedzy potocznej uczniów, ich doświadczeń, planów, emocji, podawanie przykładów, utrzymywanie czujności uczniów, uczenie samodzielnego działania i myślenia, wykorzystanie aktywnych metod nauczania, konsekwentne organizowanie pracy w grupach oraz budowanie dobrej atmosfery na lekcji, korzystanie z pomocy dydaktycznych, pytanie o zrozumienie i wątpliwości a także zachęta do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Obszarami, na które należy w sposób szczególny zwrócić uwagę, prowadząc codzienne zajęcia z uczniami, są: odwoływanie się do wiedzy potocznej uczniów, do ich doświadczeń, emocji (aby zlikwidować przekonanie że wiedza szkolna jest oderwana od rzeczywistości), korzystanie z pomocy dydaktycznych (tablice, kart pracy, przepisy, itd.), częste pytanie o zrozumienie i wątpliwości, zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy (np. niecodzienna forma pracy domowej), wykorzystywanie aktywnych metod nauczania (np. podczas podsumowania lekcji) oraz konsekwentne organizowanie pracy uczniów w grupach (to podstawowa forma pracy w realnych warunkach tego zawodu).